

det ærede Medlem fra Saksøbing i disse Kvindevalgretstider vedede udelukkende at fremkomme med, om jeg saa maa sige; Hantal, ikke Antal, men Hantal; det er udelukkende Mænd, det ærede Medlem har tænkt paa. Men lige ved Siden af staar Kvindetailene, og de er, som ærede Medlemmer kan tænke Dem, endnu kønnere. Kvindernes Fremgang er paa dette Omraade endnu større, de har i endnu højere Grad forstaaet at udnytte Resultaterne af vor Sundhedslovgivning i Retning af Nedgang i deres Dødelighed. Men der var nogle enkelte Tal, som det ærede Medlem ikke nævned, og som synes at have saa almindelig Interesse, at de ved en Lejlighed som denné bør kendes, og det er Tallene for Fødsel og Død, de Tal, vi daglig ser diskuterede rundt omkring i den europæiske Presse, ikke mindst i de Lande, hvor Dødelighedstallene stærkt truer med at nærme sig Fødselstallene. Alle ærede Medlemmer ved, at Frankrig i saa Henseende i flere Aar har været stagnerende, England nærmer sig dertil, og Tyskland truer med at følge efter. Her staar Danmark i Virkeligheden meget højt. Ganske vist er Fødselshyppigheden her i Landet gaaet ned f. Eks. fra 1880—89, hvor den var 32,1 pro mille, til 1900—09, hvor den var 28,8. Men samtidig er Dødeligheden faldet fra 18,7 pro mille til 14,6, saaledes at den er blevet den laveste i alle Lande, hvor saadan Statistik kendes. Nedgangen i Dødelighed har altsaa i den Grad fuldt ud holdt Skridt med Nedgangen i Fødselshyppighed, at vi staar med et stort Fødselsoverskud, med et endnu større Fødselsoverskud, end vi havde, da Fødselsprocenten for 20 Aar siden var betydelig større. Jeg tror ikke, at man udelukkende kan skrive dette paa den hygiejniske Lovgivnings Konto; jeg føler mig overbevist om, at denne store Nedgang paa 3 pro mille i Løbet af en halv Snes Aar for en meget stor Del skyldes hele den sociale Lovgivning efter Systemskiftet, som Venstre har Hovedæren for. Jeg føler mig ganske overbevist om, at mangfoldige af de saakaldte sociale Love i høj Grad har bidraget til gennem Forbedringer af Befolkningens økonomiske Kaar ogsaa at sætte den i Stand til bedre at modstaa Følgerne af Sygdom.

Ærede Medlemmer kunde spørge mig, hvor jeg har disse Tal fra. Jeg skal da sige, at jeg har dem fra Danmarks meget paalidelige Statistik. Det er nemlig en Paastand, man almindeligt kan høre fremsat, at Statistikken kan bevise alt undtagen

Rigtigheden af sine egne Tal. Det er en højst uberettiget, jeg kunde fristes til at sige meningsløs Indvending, thi Statistikken skal aldeles ikke bevise Rigtigheden af det Talmateriale, den arbejder med. En statistisk Videnskabsmand skal ikke gaa ud paa Landet og tælle Korntraverne eller Kvæget i Staldene eller Brøvene paa Posthuset eller de Billetter, der bliver solgt paa Jernbanestationen. Materialet skal leveres ham fra paalidelige Institutioner, der besørger Tællingen, saa kommer hans Opgave, som er med faglig Nøjagtighed og Dygtighed at bearbejde Materialet, saaledes at det har sin Værdi. Naar Statistikken saa ofte kommer i Vanry, er det netop af de to Grunde, for det første, at det leverede Talmateriale ofte er galt, og for det andet, fordi man har Tilbøjelighed til at mene, at enhver som helst er i Stand til at optræde som Dilettant i den statistiske Videnskab. Jeg kunde fristes til at nævne et æret Medlem, der talte i Gaar, som Eksempel herpaa. Det var det ærede Medlem fra Otterup (Kristiansen). Jeg tænkte et Øjeblik paa at pege paa hans Tals Fejlagtighed; men der var saa mange andre Medlemmer, der i korte Bemærkninger kastede sig over ham, at jeg holdt mig tilbage, for at Mødet ikke skulde ende med et oratorisk Haandgemæng. Men da jeg er inde herpaa, skal jeg sige til ærede Medlemmer: Vær forsigtige med oversøisk Statistik, vær forsigtig med at fremkomme med saadanne Tal, som det ærede Medlem fremkom med angaaende Alkoholforbruget i Amerika, som forlængst er godtgjort at være fuldstændig fejlagtige. Hvorfor fremsætte dem? de behøves aldeles ikke af Hensyn til Afholdssagen; om den kan man roligt i vore Dage sige, hvad Biskop Balle sagde om Bibelen, at den forsvare sig selv. Det gør Afholdssagen gennem de ubestridelige og umiskendelige Resultater, den Dag efter Dag øver paa Samfundslivet i gavnlig Retning. De Afholdsfolk, som prøver paa at forsvare den ofte med gale statistiske Tal, gør den tværtimod Skade, fordi de derved giver Modstanderne Lejlighed til at paa-pege Fejl. Hvis det ærede Medlem, som ogsaa det ærede Medlem for Aarhus søndre Kreds (Samuelsen) bemærkede, havde koncentreret sin Afholdstale noget mere, havde han sikkert gjort større Indtryk paa dette høje Ting.

Der er en anden Udtalelse af det ærede Medlem (Kristiansen), jeg som Læge bør paatale. Han sagde om den Oversundhedskommission, som havde haft med Epidemien at gøre ovre i Lohals, at det